

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

A6-0234/2009

3.4.2009

BETÆNKNING

med forslag til Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om ikke-spredning af kernevåben og fremtiden for traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT) (2008/2324(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Angelika Beer

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET	3
BEGRUNDELSE.....	8
FORSLAG TIL HENSTILLING (B6-0421/2008)	15
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	17

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET

om ikke-spredning af kernevåben og fremtiden for traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT) (2008/2324(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til forslag til henstilling til Rådet af Annemie Neyts-Uyttebroeck for ALDE-Gruppen og Angelika Beer for Verts/ALE-Gruppen om ikke-spredning af kernevåben og fremtiden for traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT) (B6-0421/2008),
- der henviser til den kommende gennemgangskonference i 2010 mellem parterne i traktaten om ikke-spredning af kernevåben,
- der henviser til sine tidligere beslutninger af 26. februar 2004¹, 10. marts 2005², 17. november 2005³ og 14. marts 2007⁴ om ikke-spredning af kernevåben og nuklear nedrustning,
- der henviser til sin beslutning af 5. juni 2008 om gennemførelsen af den europæiske sikkerhedsstrategi og ESFP⁵,
- der henviser til Den Europæiske Unions strategi imod spredning af masseødelæggelsesvåben (WMD), "et sikkert Europa i en bedre verden", som Det Europæiske Råd vedtog den 12. december 2003,
- der henviser til Rådets erklæring af 8. december 2008 om styrkelse af den internationale sikkerhed og især punkt 6, 8 og 9 i denne erklæring, der udtrykker, at "EU er forenet i (sin) beslutsomhed om at bekæmpe spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler",
- der henviser til den afgørende rolle, som Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale spiller i forbindelse med ikke-spredning,
- henviser til FN's Sikkerhedsråds resolutioner vedrørende spørgsmål om ikke-spredning og kernevåbenedrustning, især resolution 1540 (2004),
- der henviser til traktaten om altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger, IAEA's omfattende sikkerhedsaftaler og tillægsprotokoller, konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer, den internationale konvention om bekæmpelse af nuklear terrorisme, Haag-adfærdskodeksen mod spredning af ballistiske missiler, traktaten om reduktion af strategiske våben (START I), der udløber i 2009, og traktaten om reduktion af strategiske offensive våben (SORT),

---

¹ EFT C 98 E af 23.4.2004, s. 152.

² EFT C 320 E af 15.12.2005, s. 253.

³ EUT C 280 E af 18.11.2006, s. 453.

⁴ EUT C 301 E af 13.12.2007, s. 146.

⁵ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0255.

- der henviser til rapporten om gennemførelsen af den europæiske sikkerhedsstrategi, der vedtoges af Det Europæiske Råd den 11. december 2008,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 114, stk. 3, og artikel 90,
  - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A6-0234/2009),
- A. understreger nødvendigheden af yderligere at styrke alle tre søjler af NPT, nemlig ikke-spredning, nedrustning og samarbejde om civil anvendelse af kerneenergi.
- B. der er alvorligt bekymret over det manglende fremskridt i retning af at nå konkrete mål (såsom det såkaldte "13 steps"¹) i bestræbelserne på at nå NPT-traktatens mål som vedtaget på de tidligere gennemgangskonferencer, især nu, hvor trusler opstår fra en række forskellige kilder, herunder øget spredning, som går hånd i hånd med større efterspørgsel efter og øget tilstedeværelse af nuklear teknologi, muligheden for at denne teknologi og radioaktivt materiale falder i hænderne på kriminelle organisationer og terrorister samt det, at de atomvåbenstater, der er parter i NPT-traktaten, tøver med at reducere eller afskaffe deres kernevåbenarsenaler og reducere deres afhængighed af en militær doktrin om nukleare våben som afskrækkelse,
- C. der henviser til, at spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler til både statslige og ikke-statslige aktører er en af de alvorligste trusler mod den internationale stabilitet og sikkerhed,
- D. erindrer om EU's forpligtelse til at gøre brug af alle de instrumenter, som det har til rådighed, for at forhindre, afskrække fra, standse og om muligt afskaffe spredningsprogrammer, der vækker bekymring på globalt plan, som det klart kommer til udtryk i EU's strategi imod spredning af masseødelæggelsesvåben vedtaget af Det Europæiske Råd den 12. december 2003,
- E. understreger nødvendigheden af, at EU intensiverer sine bestræbelser på at modarbejde spredningsstrømme og -finansiering, indføre sanktioner imod spredning og udvikle foranstaltninger til at forhindre immateriel overførsel af viden og knowhow via alle de instrumenter, der er til rådighed, herunder multilaterale traktater og verifikationsmekanismer, nationalt og internationalt koordineret eksportkontrol, fælles programmer for trusselsreduktion samt politiske og økonomiske "løftestænger",
- F. der bifalder de nye nedrustningsforslag såsom dem, som Henry Kissinger, George P. Schultz, William J. Perry og Sam Nunn slog til lyd for i januar 2007 og januar 2008, og kampagner som "Global Zero", der bygger på argumentet om, at en afgørende metode til at sikre forebyggelsen af nuklear spredning og opnåelse af sikkerhed overalt i verden er at arbejde hen imod fjernelse af atomvåben,
- G. der i denne henseende hilser den franske og den britiske regerings initiativ til at reducere deres kernevåbenarsenaler velkommen,

---

¹ De Forenede Nationer: 2000 Review Conference of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, NPT/CONF 2000/28 (del I og II).

- H. der især finder støtte i en række erklæringer om amerikansk atomvåbenpolitik fra den daværende præsidentkandidat Barack Obama, hvori han understregede, at USA vil stræbe efter en verden, hvor der ikke findes atomvåben, og samarbejde med Rusland om at tage amerikanske og russiske ballistiske missiler ud af beredskab og drastisk nedbringe lagrene af amerikanske atomvåben og materiel bifalder USA's ratifikation af tillægsprotokollen til IAEA's sikkerhedsaftaler som et positivt og tillidsskabende skridt; der varmt hilser præsident Obamas hensigt om at afslutte USA's ratifikation af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger (CTB-traktaten) velkommen,
- I. der understreger nødvendigheden for tæt koordination og samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens partnere, herunder USA og Rusland, med henblik på at genoplive og styrke ikkespredningsordningen,
- J. der understreger, at styrkelse af NPT som hjørnesteinen i den globale ikke-spredningsordning er af afgørende betydning, og som anerkender, at der er akut behov for dristigt politisk lederskab og en række progressive på hinanden følgende skridt for yderligere at bekræfte værdien af NPT og for at styrke de aftaler, traktater og agenturer, der udgør den nuværende ikke-sprednings- og nedrustningsordning, herunder især traktaten om et altomfattende forbud mod atomvåbenforsøg (CTB-traktaten) og Det Internationale Atomenergiagentur,
- K. der i denne forbindelse bifalder det fælles britisk-norske initiativ med henblik på at vurdere gennemførligheden af og skabelse af klare proceduremæssige skridt for den eventuelle demontering af kernevåben og verifikationsprocedurerne i forbindelse hermed; som anser dette initiativ for at være meget positivt for EU, NATO og andre relevante aktører,
- L. der noterer sig skrivelsen af 5. december 2008 fra det franske EU-formandskab til FN's generalsekretær Ban Ki-moon om nedrustningsspørgsmål,
- M. der hilser den tale velkommen, som EU's Høje Repræsentant for FUSP, Javier Solana, holdt den 9. december 2008, på en konference om "Fred og Nedrustning: En Verden uden Atomvåben", hvor han bifaldt det faktum, at spørgsmålet om nuklear nedrustning igen er kommet øverst på den internationale dagsorden, og understregede nødvendigheden af, at EU inddrager ikkespredning i alle dets politikker,
- N. der henviser til den generaliserede indføjelser af "ikkesprednings-bestemmelser" i de aftaler, der er indgået mellem EU og tredjelande siden 2003,
- O. der henviser til ikkesprednings- og nedrustningsinitiativer uden for rammerne af FN, som EU har støttet, såsom initiativet til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben (Proliferation Security Initiative) og G8-gruppens verdenspartnerskab (World Partnership),
- P. der bifalder det faktum, at Kommissionen har observatørstatus i Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale og på NPT-gennemgangskonferencen, og at rådssekretariatet også deltager i NPT-konferencen, enten som en del af EU-delegationen eller med EU-formandskabet,

1. fremsætter følgende henstillinger til Rådet:

- a) at revidere og ajourføre Rådets fælles holdning 2005/329/FUSP af 25. april 2005 vedrørende gennemgangskonferencen i 2005 mellem parterne i traktaten om ikke-spredning af kernevåben¹ med henblik på at bane vej for et vellykket resultat af gennemgangskonferencen i 2010 af ikkespredningstraktaten, der yderligere vil styrke alle tre eksisterende søjler i NPT;
- b) at intensivere bestræbelserne på at sikre universaliseringen og den effektive implementering af ikkesprednings-bestemmelserne og -instrumenterne, især ved at forbedre verifikationsredskaberne;
- c) i samarbejde med sine partnere aktivt at støtte konkrete forslag til at bringe produktion, brug og oparbejdning af alt nukleart affald under IAEA's kontrol, herunder skabelsen af en international bank for nukleart brændsel; at støtte også andre initiativer til multilateralisering af det nukleare brændstok kredsløb med sigte på fredelig anvendelse af atomenergi med tanke på, at Parlamentet bifalder, at Rådet og Kommissionen er parate til at bidrage med op til 25 millioner euro til skabelse af en bank for nukleart brændsel under IAEA's kontrol, og ønsker at se en hurtig godkendelse af den fælles aktion på dette område;
- d) at støtte yderligere bestræbelser på at styrke IAEA's mandat, herunder generaliseringen af tillægsprotokollerne til IAEA's sikkerhedsaftaler, og andre skridt, der er udformet med henblik på at udvikle tillidsopbyggende foranstaltninger; at sikre, at der stilles tilstrækkelige midler til rådighed for denne organisation, så den kan opfylde sit vigtige mandat med henblik på at gøre nukleare aktiviteter sikre;
- e) at gøre væsentlige fremskridt med G8-gruppens partnerskabsinitiativ, initiativet til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben og det globale trusselsreduktionsinitiativ, samt presse på for at CTBT tidligt kan træde i kraft;
- f) uddybe sin dialog med USA's nye regering og alle atomvåbenstater med henblik på at fremme en fælles dagsorden med sigte på gradvis nedbringelse af beredskabslagrene af nukleare sprænghoveder; navnlig at støtte de skridt, som USA og Rusland har taget, til væsentligt at reducere deres atomvåbenbeholdning som vedtaget i START I og i SORT; at gøre en alvorlig indsats til fordel for ratifikation af CTB-traktaten og fornyelse af START-aftalen;
- g) at udvikle strategier på gennemgangskonferencen i 2010 af NPT med sigte på at nå frem til en aftale om en traktat, der kan standse produktionen af spalteligt materiale til våbenformål på en måde, der ikke er diskriminerende, hvilket betyder, at den således forhandlede traktat bør kræve, at ikke alene ikke-atomvåbenstater eller stater, der på nuværende tidspunkt ikke er parter i NPT, men også de fem medlemmer af FN's

---

¹ EFT L 106 af 27.4.2005, s. 32.

Sikkerhedsråd, der alle besidder atomvåben, afstår fra produktion af spalteligt materiale til våben samt demontere alle deres etablerede faciliteter til fremstilling af fissile materialer til sådanne våben;

- h) fuldt ud at støtte styrkelsen og forbedringen af verifikationsredskaber, der er i overensstemmelse med alle de ikkesprednings-instrumenter, der er til rådighed;
  - i) at anmode om en evalueringsundersøgelse af effektiviteten af brugen af bestemmelser om ikkespredning af masseødelæggelsesvåben (WMD) i aftalerne indgået mellem EU og tredjelande;
  - j) at holde Parlamentet regelmæssigt underrettet om alle forberedende møder under optakten til NPT-gennemgangskonferencen i 2010, og at tage behørigt hensyn til Parlamentets holdninger vedrørende ikkesprednings- og nedrustningsspørgsmål i forbindelse med denne konference;
2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen, FN's Generalsekretær, formanden for gennemgangskonferencen i 2010 af NPT, EU-medlemsstaternes nationale parlamenter, Parliamentarians for Nuclear Non-proliferation (Parlamentarikere for ikkespredning af atomvåben) og Mayors for Peace.

BEGRUNDELSE

Henstilling til Rådet om ikke-spredning og fremtiden for traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT)

Gennem mange år har Europa-Parlamentet spillet en ledende rolle med hensyn til at fremme streng kontrol med typer af våben, der anses for at være ekstremt skadelige, eller som ukritisk rammer både militært personale og civile. Parlamentet har derfor fuldt ud støttet internationale traktater såsom FN's handlingsprogram til bekæmpelse af illegal handel med håndvåben og lette våben (SALW) og globale traktater om forbud mod anti-personnelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben.

Hvad angår spørgsmål om kernevåben har Europa-Parlamentet systematisk vedtaget beslutninger i forbindelse med samtlige NPT-gennemgangskonferencer i 2010, efter at NPT (ikke-spredningstraktaten) trådte i kraft i 1970 samt på mange af NPT PrepCom-møderne (møderne i Den Forberedende Komité). Alle disse beslutninger havde til formål at styrke NPT og gennemførelsen heraf samt at rette henstillinger til Det Europæiske Råd og medlemsstaterne.

Dette notat forklarer kortfattet hovedtrækkene ved NPT og de blandede resultater af NPT-gennemgangskonferencerne i 2000 og 2005. Det skitserer de vigtigste spørgsmål på dagsordenen for NPT-gennemgangskonferencen i 2010 og understreger, at der er et nyt internationalt klima, der begunstiger diplomatisk forhandling om nuklear nedrustning. Det koncentrerer sig dernæst om at give et overblik over indholdet og baggrunden for to væsentlige forslag: kernevåbenkonventionen og Hiroshima/Nagasaki-protokollen. Det argumenteres, at Den Europæiske Union og de stater, der er parter i NPT, kun gennem vedtagelse af både kernevåbenkonventionen og Hiroshima/Nagasaki-protokollen kan sikre, at NPT-gennemgangskonferencen i 2010 bliver vellykket.

NPT og dens udfordringer

Traktaten om ikke-spredning af kernevåben består først og fremmest af en grundlæggende aftale mellem ikke-kernevåbenstaterne, der indvilliger i ikke at anskaffe atomvåben og om at acceptere kontrol med deres nukleare faciliteter, og kernevåbenstaterne, der indvilliger i at videreføre forhandlingerne om nuklear nedrustning. Mens NPT har været relativt vellykket, hvad angår forebyggelse af udbredt spredning af kernevåben, har den dog ikke formået at sikre, at kernevåbenstaterne efterkommer deres forpligtelse til at indlede forhandlinger om nuklear nedrustning, som det er fastlagt i artikel VI i NPT. Selvom kernevåbenstaterne i koldkrigstiden har taget skridt til at reducere deres atomvåbenarsenaler, har nogle kernevåbenstater imidlertid indledt en proces med modernisering af deres atomvåbenarsenaler eller overvejer at gøre dette¹. Nogle kernevåbenstater hylder en doktrin om nuklear

---

¹ For eksempel slog forsvarssekretær Robert Tages i oktober 2008 til lyd for, at USA burde modernisere sine kernevåbenlagre. 29. oktober 2008, Gates' nuclear Warning. Los Angeles Times. side A-8. Hans oprindelige tale: *Robert Gates: Nuclear Weapons and Deterrence in the 21st century*. Carnegie Endowment for international peace. (28. oktober 2008).

afskrækning, der går ud på at rette det første slag mod stater, der ikke besidder atomvåben¹.

Kernevåbenstaternes manglende fremskridt i retning af at opfylde deres forpligtelser til atomvåbenedrustning bringer traktaten i fare, og hvis der ikke gøres en tilstrækkelig indsats for at løse det problem, vil nogle stater måske trække sig ud af traktaten og udvikle kernevåbenkapacitet. Indien, Israel og Pakistan har ikke undertegnet eller ratificeret traktaten, efter at den er trådt i kraft, og disse stater har udviklet atomvåben. Indien og Pakistan fremfører som argument, at NPT diskriminerer, idet den forbyder alle parter i traktaten undtagen de fem permanente medlemmer af FN's Sikkerhedsråd (Kina, Frankrig, Rusland, Det Forenede Kongerige og USA) at besidde kernevåben og kræver, at alle partstater undtagen de fem ovennævnte accepterer, at der føres kontrol med deres nukleare faciliteter.

Nordkorea har ratificeret traktaten men meddelte i 2003, at det ville trække sig ud. Iran er i færd med at udvikle faciliteter til berigelse af uran, der måske vil gøre det i stand til at fremstille kernevåben, hvis den iranske regering beslutter sig for at træffe landet ud af NPT og den løbende kontrol med dets nukleare faciliteter, der er aftalt. Indien, Pakistan og Nordkorea støtter alle et omfattende og ikke-diskriminatorisk program for afskaffelse af kernevåben gennem en kernevåbenkonvention.

Det er måske forståeligt, at konfrontationen mellem supermagterne under den kolde krig hindrede fremskridt, hvad angår NPT-forpligtelsen til kernevåbenedrustning. Straks efter slutningen af den kolde krig syntes der at være opstået nye muligheder for nedrustning. Nogle af de væsentligste diplomatiske landvindinger blev gjort på NPT-gennemgangskonferencerne i 1995 og 2000.

I 1995 enedes traktatens parter om at udvide traktaten "ubegrænset" udover dens oprindelige 25 år, idet der tilføjedes nogle væsentlige betingelser, herunder en forpligtelse til at afslutte en traktat om altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger inden 1996, indlede forhandlinger om en traktat om kontrol med fissilt materiale og arbejde hen imod fuldstændig nuklear nedrustning. Staterne vedtog desuden en resolution, hvor der blev slået til lyd for en atomvåbenfri zone i Mellemøsten, og man enedes om at styrke NPT-gennemgangsprocessen.

I 2000 enedes traktatens parter ved konsensus om at fastsætte 13 praktiske skridt for systematiske og progressive bestræbelser på at gennemføre ikkespredningstraktatens artikel VI, den artikel der forpligter parterne til nuklear nedrustning. Disse skridt kan opsummeres som følger: Kernevåbenstaterne indgik en klar forpligtelse til fuldstændigt at afvikle alle deres kernevåbenarsenaler, der blev vedtaget konkrete foranstaltninger til yderligere nedbringelse af de nukleare våbensystemers operationelle status; alle kernevåbenstater tog skridt i retning af atomvåbenedrustning, der skulle foregå på en sådan måde, at den fremmede international stabilitet; princippet om irreversibilitet skal gælde for nuklear nedrustning, og der skal udvikles de verifikationskapaciteter, der vil være påkrævet for at skabe sikkerhed for, at aftalerne om nuklear nedrustning med henblik på at opnå og bevare en atomvåbenfri verden overholdes.

Der har dog kun gjort få om overhovedet nogen fremskridt med gennemførelsen af de skridt, der blev vedtaget i 2000. Ved NPT-gennemgangskonferencen i 2005 arbejdede traktatens

---

¹ Ibid. George Perkovich og James N. Acton. (01.03.08). *Kapitel 1 Establishing the Political Conditions to Enhance the Feasibility of Abolishing Nuclear Weapons*. Adelphi Papers. Vol 48, Routledge. (for example, see page 18 to 21 for the question of pre-emptive use of nuclear strike). David S. Yost, (2006) France's new nuclear doctrine. *International Affairs*, Vol 82, No 4;

parter ihærdigt på at sammensætte en fælles dagsorden, og de fik ikke vedtaget noget resultatdokument, hovedsagelig på grund af uenighed mellem **kernevåbenstaterne** og **ikke-kernevåbenstaterne**. Førstnævnte understregede betydningen af at styrke ikke-spredningsbestrebelse og koncentrere sig om specifikke tilfælde af faktisk og formodet manglende overholdelse af ikke-spredningsforpligtelserne indeholdt i Traktaten. Sidstnævnte understregede betydningen af at overholde og implementere nedrustningsforpligtelserne. Udviklingen uden for gennemgangsprocessen forhindrede også fremskridt: Der var invasionen af Irak i 2003 anført af USA og Det Forenede Kongerige og indledt under påskud af, at Irak var i besiddelse af atomvåben; endvidere lykkedes det ikke at få sat traktaten om altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger i kraft; USA trak sig ud af traktaten om forbud mod ballistiske missiler, og staterne fik ikke indledt forhandlinger om en traktat om forbud mod produktion af spalteligt materiale til kernevåben.

Siden NPT-gennemgangskonferencen i 2005 er bekymringerne for spredning blevet forstærket som følge af Nordkoreas beslutning om at indlede et nukleart forsøg, Irans formodede hensigter om at udvikle et udvidet uranberigelsesprogram, meddelelser fra en række yderligere stater (især i Mellemøsten) om planer om at påbegynde civile atomenergi programmer og det, at kernevåbenstaterne stadig nægter at efterkomme deres forpligtelser til nuklear nedrustning.

Arbejde for NPT-gennemgangskonferencen 2010: Hvilke opgaver venter forude?

Den næste gennemgangskonference vil finde sted i New York i april-maj **2010**. Der blev holdt møder i forberedelseskomitéen i 2007 og 2008, der var åbne for alle NPT-medlemsstater. Den tredje og endelige forberedelseskomité for denne konference vil holde møde fra 4.-15. maj 2009 i New York. De punkter, der på nuværende tidspunkt skal drøftes under denne gennemgangsproces, omfatter følgende:

- Gennemførelse af de nukleare nedrustningsforpligtelser fra 1995 og 2000;
- gennemførelse af resolutionen fra 1995 om Mellemøsten;
- ikrafttrædelse af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger;
- indledning af forhandlinger om en traktat om fissilt materiale;
- kvalitativ og kvantitativ forbedring af kernevåbenstaternes nukleare styrker;
- traktaten skal gøres generel;
- "negative sikkerhedsgarantier";
- etablering af yderligere atomvåbenfri zoner;
- nukleare fællesordninger med NATO-lande;
- Indledning af forhandlinger om en kernevåbenkonvention og praktisk forberedende arbejde til understøttelse af disse forhandlinger;
- Nordkoreas, Irans og Syriens nukleare programmer;

- oprettelse af en indberetningsmekanisme for nuklear nedrustning; og
- oprettelse af et permanent NPT-sekretariat.

NPT-forberedelseskomitéen i 2009 vil være det første NPT-møde med en ny amerikansk regering og vil følge på en ny bølge af generel politisk understøttelse af målet med en atomvåbenfri verden - herunder visionære erklæringer fra tidligere højtstående embedsmænd fra kernevåbenstaterne, parlamentsmedlemmer fra hele det politiske spektrum, ledere fra civilsamfundet, nobelprisvindere og borgmestre. Disse erklæringer understreger også vigtigheden af fuldt ud at ratificere traktaten om altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger, traktaten om reduktion af strategiske våben (START 1), der udløber i 2009, og traktaten om reduktion af strategiske offensive våben (SORT). Der er således gode udsigter til, at et altomfattende kernevåbennedrustningsprogram vil få støtte i NPT-forberedelseskomitéen i 2009 og blive vedtaget på NPT-gennemgangskonferencen i 2010. Dette bør være koncentreret om at opnå en kernevåbenfri verden gennem en kernevåbenkonvention, der udformes som en altomfattende traktat eller som en pakke af aftaler.

Europa-Parlamentet har allerede ved mange lejligheder slået til lyd for nødvendigheden af kernevåbennedrustning og især med henblik på forberedelseskomitéen for NPT-gennemgangskonferencen i 2010¹. Endvidere har Europa-Parlamentet i sin beslutning af 9. marts 2005 givet udtryk for, at EU bør støtte fastlæggelsen af modellen til kernevåbenkonventionen².

Europa-Parlamentet har også støttet nedrustningsinitiativer fra den internationale borgmesterkampagne. I sin beslutning af 10. marts 2005 understreger Parlamentet, at det på ny giver udtryk for "sin støtte til den internationale borgmesterkampagne om atomnedrustning, som Hiroshimas og Nagasakis borgmestre har taget initiativ til, og henstiller til det internationale samfund nøje at overveje kampagneprojektet vision 2020, hvori der anmodes om et program for afskaffelse af alle atomvåben³.

Hvad er kernevåbenkonventionen, og hvordan er den blevet til?

En **kernevåbenkonvention** er en foreslået international traktat, der vil kunne forhindre udvikling, afprøvning, produktion, lagring, overførsel, brug og trussel om brug af kernevåben samt skabe grundlag for deres afskaffelse. Den vil af form ligne allerede eksisterende konventioner, der forbyder andre kategorier af våben, såsom biologiske våben, kemiske våben, anti-personnelminer og klyngeammunition.

Modelkonventionen⁴ ville kræve, at lande med kernevåben skulle destruere dem i faser, herunder fjerne dem fra beredskabsstatus, fjerne dem fra deployering, fjerne atomsprængladningerne fra deres fremføringsmidler, deaktivere sprængladningerne ved at

¹ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0255.

² Beslutning af 9. marts 2005 (punkt 10) "opfordrer EU til at arbejde ihærdigt for at virkeliggøre forslaget til konvention om kernevåben, som allerede er blevet forelagt for FN, og som kunne skabe rammer for foranstaltninger som led i en retligt bindende nedrustningsproces."

³ Europa-Parlamentets beslutning, Revision af ikke-spredningstraktaten/Atomvåben i Nordkorea og Iran, P6_TA-PROV(2005)0075, punkt 20.

⁴ NPT/Conf. 2010/PC.I/WP.4.

fjerne de eksplosive huller ("pits") og stille det fissile materiale under FN-kontrol. Konventionen vil såvel som at forbyde kernevåben også forbyde fremstilling af fissilt materiale, der er egnet til at fremstille disse våben, nemlig højberiget uran og separeret plutonium.

Der ville blive oprettet etagentur til at sikre, at de pågældende lande overholder traktatens betingelser. Dette organ ville modtage fremskridtsrapporter fra kernevåbenstater, udføre inspektioner af våbenfaciliteter, opnå intelligens gennem satellitfotografering og fjernsensorer og overvåge produktion og overførsel af materiale, der er egnet til fremstilling af kernevåben.

Baggrund for kernevåbenkonventionen

FN's generalforsamling har siden 1996 hvert år udstedt en resolution, der opfordrer alle lande til omgående at opfylde deres nedrustningsforpligtelser; ifølge en rådgivende udtalelse fra 1996 fra Den Internationale Domstol skal det ske ved, at de indleder multilaterale forhandlinger, der fører til snarlig vedtagelse af en kernevåbenkonvention. I 2007 stemte 127 lande for resolutionen, herunder fire lande med kernevåben: Kina, Indien, Pakistan og Nordkorea.

I 1997 udarbejdede et konsortium af eksperter i jura, videnskab, nedrustning og forhandling et udkast til en **model for en kernevåbenkonvention**, som Costa Rica forelagde for FN's generalsekretær som udgangspunkt for drøftelserne.

I 2000 forelagde Costa Ricas og Malaysias regeringer et arbejdsdokument¹ for NPT-gennemgangskonferencerne, hvori der opfordredes til indledning af forhandlingerne med henblik på en kernevåbenkonvention som den mest effektive metode til gennemførelse af NPT-nedrustningsforpligtelsen og for at opnå en generelt gældende NPT (i betragtning af, at Indien og Pakistan støtter en kernevåbenkonvention men ikke NPT i dens nuværende form, hvor der ikke skelnes). Modellen for en kernevåbenkonvention var udformet som et nyttigt dokument, der kunne gavne disse forhandlinger.

I 2007 blev der på det første møde i forberedelseskomitéen for gennemgangskonferencen i 2010 mellem parterne i traktaten om ikkесpredning af kernevåben (Wien, 30. april - 11. maj 2007) udsendt en ajourført version af konventionsmodellen.

Ved den lejlighed forelagde Costa Rica igen et arbejdsdokument, hvor opfordringerne i de tidligere arbejdsdokumenter² blev taget op igen og understreget på ny. Arbejdsdokumentet skitserede, hvordan en kernevåbenkonvention ville bygge på allerede eksisterende nukleare ikkесpredningsmekanismer og -foranstaltninger såsom NPT, kernevåbenfrie zoner, traktaten om et altomfattende forbud mod atomforsøg, Det internationale Atomenergiagenturs sikkerhedsforanstaltninger, Intermediate Nuclear forces Treaty (INF) (traktat om afskaffelse af mellemrækkende og kortrækkende kernevåbenmissiler) og traktaten om begrænsning af de strategiske våben (START). Den undersøger derpå yderligere mekanismer og foranstaltninger, der ville være påkrævede.

---

¹ NPT/Conf.2000/MC.I/SB.1/WP.4, 8 May 2000, 200 Review Conference of the Parties to the Treaty on the Non Proliferation of Nuclear Weapons. *Follow up to the advisory opinion of the International Court of Justice on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons*. Arbejdsdokumenter forelagt af Malaysia og Costa Rica.

² NPT/Conf. 2010/PC.I/WP.17.

Arbejdsdokumentet opfordrer navnlig til: *Partstaterne* indleder multilaterale forhandlinger med henblik på at vedtage en kernevåbenkonvention og *opfordre* de stater, der endnu ikke er tiltrådt traktaten om ikkespredning af kernevåben til at gå med i disse forhandlinger¹. For at fremme denne proces opfordrer arbejdsdokumentet også partstaterne til at udføre et forberedende arbejde med henblik på en kernevåbenkonvention ved yderligere at overveje de juridiske, tekniske og politiske elementer, som kræves i forbindelse med en kernevåbenkonvention eller en ramme af instrumenter².

Dokumentet anerkender, at komplet kernevåbenedrustning er en kompleks proces, som det vil kræve en del skridt og mekanismer at opnå. De foreslår derfor en fremgangsmåde, der kombinerer en skridt-for-skridt proces med en mere omfattende proces. Efter deres opfattelse er det vigtigt at koncentrere den internationale opmærksomhed omkring de konkrete skridt i retning af kernevåbenedrustning, der kan opnås på kort sigt. Det er også afgørende samtidig at overveje kravene i forbindelse med en omfattende kernevåbenedrustningsordning for at kunne få forståelse af det endelige mål med de enkelte skridt som led i kernevåbenedrustningen.

Ved en FN-begivenhed arrangeret af Øst-Vest Institutet Den 24. oktober 2008 meddelte FN's generalsekretær Ban Ki-moon sin støtte til kernevåbenkonventionen som det første punkt på hans fempunktsplan for nuklear nedrustning. Han udtalte, at NPT-staterne kunne overveje at forhandle en kernevåbenkonvention støttet af et stærkt verifikationssystem, som det for længe siden var blevet foreslået af FN. Han meddelte, at han på anmodning fra Costa Rica og Malaysia til samtlige FN-medlemsstater havde sendt et udkast til en sådan konvention, der kunne danne et godt udgangspunkt.

Hvad er Hiroshima/Nagasaki-protokollen, og hvordan hænger den sammen med forslaget til en kernevåbenkonvention?

Hiroshima/Nagasaki-protokollen, der blev startet af Mayors for Peace på det andet møde i forberedelseskomitéen i maj 2008, har tre hovedformål: For det første skal den kraftigt opfordre til og sikre, at NPT-parterne på gennemgangskonferencen i 2010 påtager sig ansvar for at indlede forhandlingerne om en kernevåbenkonvention; for det andet skal den indtrængende opfordre til implementering af de tidligere opnåede resultater på området for nuklear nedrustning; for det tredje skal den identificere foranstaltninger, der allerede vil kunne vedtages inden indledningen af eller under forhandlingerne. Sagt ganske enkelt søger Hiroshima/Nagasaki-protokollen at sætte skub i hurtige diplomatiske bestræbelser på at sikre, at der gøres en indsats for at gennemføre tidligere og nye nedrustningsforslag.

Hiroshima/Nagasaki-protokollen består af tre artikler:

Artikel I opfordrer til, at stater med kernevåbenprogrammer træffer foranstaltninger, der kan træffes hurtigt og med få eller ingen udgifter, men som viser et fast forsæt om ikke længere at sætte sin lid til atomvåben.

Indkøbsprogrammer skal stoppes, og det samme gælder forberedelser til brug. som en forsigtighedsforanstaltning skal alle kernevåben og nukleare materialer, der kan bruges til

---

³Ibid. pkt. 5 B.

⁴ Ibid. pkt. 5 C.

våbenfremstilling, anbringes i sikker og forsvarlig oplagring.

Artikel II fastsætter, at der skal indledes forhandlinger om en kernevåbenkonvention med klare benchmarks, der giver NPT-gennemgangskonferencen i 2015 mulighed for at vurdere fremskridt i retning af opnåelsen af en atomvåbenfri verden i 2020.

Artikel III understreger, at protokollen bygger på NPT, idet det udtrykkeligt erklæres, at den ikke skal opfattes, som om den på nogen måde reducerer de enkelte partstaters forpligtelser i henhold til NPT.

Protokollen, der vil blive forelagt på det tredje møde i forberedelseskomitéen, skal efter planen vedtages på gennemgangskonferencen i 2010, enten som en selvstændig protokol eller som en ændring til traktaten. Når den en gang er vedtaget, vil parterne være forpligtede til omgående at indlede forhandlinger og føre dem til ende uden afbrydelse.

Protokollen fastsætter, at der skal oprettes et sekretariat for at lette forhandlingerne. Den nævner ikke præcist, hvornår forhandlingerne skal være afsluttet, men den fastsætter benchmarks for gennemførelse af specifikke aspekter af nuklear nedrustning i 2015 og 2020; verificeret ophør med indkøb og trusler om ibrugtagning efter førstnævnte dato og afskaffelse af kernevåben og dermed forbundet infrastruktur og materialelagre inden sidstnævnte dato. I tilfælde af implikationer vil man være nødt til at afslutte forhandlingerne inden det første benchmark, hvis der skal inkluderes andre benchmarks inden 2015. Mayors for Peace har valgt år 2020, fordi de nuværende faciliteter til demontering af kernevåben vil kunne fuldføre arbejdet med at fjerne kernevåben, hvis de bare fortsætter med at arbejde i den rytme, som de har bevaret siden den kolde krigs afslutning (1991).

Protokollen giver udtryk for den opfattelse, at kernevåbenstaterne skylder ikke-kerne-våbenstaterne at holde op med at udnytte deres diskriminatoriske fordel under NPT ved at indføre gensidige moratorier for erhvervelse af nye kernevåben. Protokollen opfordrer også til, at kernevåben og våbenegnet nukleart materiale skal anbringes i sikker og forsvarlig oplagring snarest muligt. Det er også væsentligt, at kernevåbenstater og organisationer såsom NATO offentligt erklærer, at de ikke vil sætte deres kernevåben ind mod potentielle konventionelle angreb.

11.9.2008

FORSLAG TIL HENSTILLING (B6-0421/2008)

jf. forretningsordenens artikel 114, stk. 1

af Annemie Neyts-Uyttebroeck for ALDE-Gruppen og Angelika Beer for Verts/ALE-Gruppen

om ikke-spredning og fremtiden for traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1540 (2004) og 1673 (2006) om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben,
  - der henviser til gennemførelsen af den europæiske sikkerhedsstrategi og navnlig til EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 12. december 2003,
  - der henviser til sine tidligere beslutninger om NPT,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 114, stk. 1,
- A. som understreger, at der inden for EU er overvældende enighed om at genoplive og styrke ikke-spredningsaftalen (NPT) i perioden frem til den kommende NPT-revisionskonference i 2010;
- B. der henviser til, at det i betragtning af den øgede risiko for en negativ udvikling af ikke-spredningsordningen er altafgørende at genskabe den internationale enighed om behovet for hurtig kernevåbenedrustning;
1. henstiller til Rådet at træffe følgende foranstaltninger:
- a) at engagere sig og bidrage proaktivt til arbejdet med at forberede NPT-revisionskonferencen i 2010
  - b) at udarbejde en strategi for at styrke NPT i tæt samarbejde med partnere i NATO, der ikke er medlemmer af EU
  - c) at indlede oprettelsen af en kernevåbenkonvention, som bør omfatte og styrke de gældende ikke-sprednings- og nedrustningsinstrumenter, herunder NPT, traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger og Den Internationale Atomenergiorganisation, samt forslag til en traktat om forbud mod produktion af spalteligt materiale til brug for atomvåben og kontinentale/regionale traktater om atomvåbenfri zoner;
2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til

Kommissionen samt til medlemsstaterne, De Forenede Nationer og parlamenterne i de lande, der har undertegnet traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT).

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	31.3.2009
Resultat af den endelige afstemning	+: 40 -: 5 0: 3
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Sir Robert Atkins, Angelika Beer, Călin Cătălin Chiriță, Véronique De Keyser, Jas Gawronski, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebeck, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Béatrice Patrie, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Hubert Pirker, Pierre Pribetich, Libor Rouček, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Andrzej Wielowieyski, Jan Marinus Wiersma, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Laima Liucija Andrikienė, Árpád Duka-Zólyomi, Milan Horáček, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Jules Maaten, Erik Meijer, Nickolay Mladenov, Rihards Pīks
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Brigitte Fouré

3.